

LIKABEHANDLINGSSARBETE

Hässleholms Montessorigrundskola på T4-skolan
F-9M med fritidshem

TRIVSEL

TILLSAMMANS

TILLIT

TRYGGHET

SÅ HÄR SÄGER LAGEN:

Vi arbetar enligt **Skollagen** (2010:800) och **Diskrimineringslagen** (2008:567) samt **Skolförordningen** (2011:185) om barns och elevers deltagande i arbetet med planen mot kränkande behandling. Handlingsplanen utgår även från bestämmelser i läroplan **Lgr11**.

Dessa lagar har som ändamål att främja barns och elevers lika rättigheter samt att motverka diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. Lagen innebär även att skolan har skyldighet att ha riktlinjer och rutiner i syfte att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier. Lagen har också till ändamål att motverka all form av kränkande behandling.

Diskriminering är förbjudet enligt lagen oberoende av om den är avsiktlig eller inte. Diskriminering kan vara direkt eller indirekt. Det innebär också att barn och elever får ett lagligt skydd mot kränkande behandling.

Vår skolas plan för arbete med kränkande behandling/likabehandlingsplan ska främja barns och elevers lika rättigheter. Planen riktar sig till alla dem som arbetar på skola och fritidshem (anställda och elever) och till elevernas föräldrar. Det är mycket viktigt att inte bara personal och elever är väl förtrogna med handlingsplanen, utan även föräldrar. Ett bra samarbete mellan hem och skola gynnar arbetet mot kränkande behandling, mobbning, trakasserier och diskriminering.

LÄROPLAN FÖR GRUNDSKOLAN 2011:

”Skolan ska främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse. Omsorg om den enskildes välbefinnande och utveckling ska prägla verksamheten. Ingen ska i skolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Sådana tendenser ska aktivt motverkas. Främlingsfientlighet och intolerans måste bemötas med kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser.”

ELEVRÅDETS TOLKNING AV OVANSTÅENDE TEXT:

Skolan ska hjälpa eleverna att förstå andra personers situationer. Ingen ska mobba någon utan man ska vara snäll mot andra så ingen känner sig utanför. Vi ska inte ha förutfattade meningar utan vi ska försöka lära känna personen innan vi bestämmer hur någon är. Om någon behandlas felaktigt eller om någon mår dåligt, ska vi hjälpas åt att rätta till detta. Kan vi inte det själva, ska vi gå till någon som kan hjälpa oss.

TILL DIG SOM ELEV

Som elev i Hässleholms skolor har du en rättighet att känna dig trygg och säker. För att skolans personal ska kunna erbjuda detta behöver vi veta hur du upplever din skola. Om du någon gång blir utsatt för våld, hot, kränkande behandling (mobbing) eller diskriminering, vill vi att du snarast kontaktar en vuxen som du känner förtroende för. Det kan vara din mentor, någon i LBG eller rektor. Detta gäller också dig som känner någon annan elev som är utsatt, eller om du känner dig kränkt av någon vuxen.

TILL DIG SOM VÅRDNADSHAVARE

Om du märker att ditt barn inte mår bra och du misstänker att det eller något annat barn utsätts för diskriminering, och/eller någon form av kränkande behandling vill vi att du kontaktar ditt barns lärare/mentor, skolsköterska, kurator eller skolans rektor. Om du upptäcker att ditt barn utsätter andra för diskriminering och/eller någon form av kränkande behandling skall du som vårdnadshavare göra klart för barnet att diskriminering/ kränkning/mobbing inte är acceptabelt. Om elev, vårdnadshavare eller någon av skolans personal upplever sig kränkt av anställda på skolan hänvisas ärendet direkt till rektor som omgående utreder diskrimineringen och eller den kränkande behandlingen.

LIKABEHANDLINGSPLAN

Hässleholms Montessorigrundskola på T4-skolan
F-9M med fritidshem

TRIVSEL

TILLSAMMANS

TILLIT

TRYGGHET

1 Inledning

VÅR VISION

Alla elever ska känna sig trygga på vår skola.

Vår skola ska vara en miljö där ingen utsätts för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling.

På vår skola accepteras inte någon form av kränkande behandling. All personal är ansvarig för att främja en god atmosfär och åtgärda kränkande behandling på skolan.

PLANEN GÄLLER:

2017-08-22 - 2018-08-22

FÖRANKRING AV PLANEN

ELEVERNAS DELAKTIGHET

I början av höstterminen går klassansvarig/mentor igenom likabehandlingsarbetet med hänvisning till likabehandlingsplanen med eleverna.

Trivselbarometer utförs av klassansvarig en gång i mitten på varje termin. Resultatet sammanställs och delges rektor och LBG. Elever i årskurs 2, 5 och 8 svarar på en web-enkät utformad av Barn- och utbildningsförvaltningen.

I april ansvarar klassansvarig för att planen utvärderas i klassen. Utvärderingen återkopplas till LBG. Samtidigt inventeras riskområden/platser som eleverna upplever kan vara negativa. Dessa riskområden/platser ska rastvärdarna ha extra uppsikt på.

Dessa områden är:

- Fotbollsplanen
- Motorikbanan
- ”Hästlekplatsen”
- Omklädningsrummen
- Trånga passager och andra skymda platser såsom utanför lab-salar, trapphus och korridorer.

På elevrådets första möte på höstterminen aktualiseras planen och i april ska den utvärderas och revideras tillsammans med representanter från lärarlagen.

PERSONALENS DELAKTIGHET

På uppstarten i augusti aktualiserar rektor planen för all personal.

Klassansvarig ska följa upp och hålla planen och likabehandlingsarbetet levande under läsåret. Detta sker bl.a. genom att arbetslagen kontinuerligt uppmärksammar platser och situationer där kränkningar och/eller diskriminering kan förekomma. Och genom att i arbetslagen samtala kring olika teman och hur likabehandlingsarbetet kan implementeras i undervisningen.

I april/maj utvärderas planen av personalen.

I juni revideras planen av LBG och rektor.

VÅRDNADSHAVARNAS DELAKTIGHET

På det första föräldramötet under höstterminen går klassansvarig igenom vår skolas likabehandlingsarbete med hänvisning till likabehandlingsplanen med vårdnadshavarna.

På sista referensgruppsmötet under vårterminen deltar vårdnadshavare i utvärderingen och framtagandet av likabehandlingsplanen.

Planen finns tillgänglig på Schoolsoft.

VERKSAMHETSFORMER SOM OMFATTAS AV PLANEN

Förskoleklass, Fritidshem, Grundskola

ANSVARIGA FÖR PLANEN

Rektor ansvarar för att likabehandlingsplanen

- utvärderas och revideras enligt riktlinjer
- är väl igenkänd hos elever, personal och föräldrar
- utarbetas tillsammans med elever, personal och föräldrar (via referensgrupp)

1. Likabehandlingsgruppen (LBG)

För att förhindra att elever utsätts för kränkande behandling har T4-skolan en likabehandlingsgrupp. Målsättningen med gruppens arbete är att denna på ett professionellt sätt ska motverka och förebygga kränkande behandling, otrivsel, diskriminering, trakasserier, rasism och pennalism.

LBG består av skolkurator/socialpedagog (sammankallande), skolsköterska (basgrupp), arbetslagsrepresentanter (helgrupp).

LBG har en rådgivande och utredande funktion och är all skolpersonal behjälplig i arbetet mot kränkande behandling. Kurator/socialpedagog och skolsköterska träffas varje vecka. LBG basgrupp arbetar på individ- och gruppnivå i samråd med rektor.

Helgruppen träffas en gång i månaden för att under läsåret förankra likabehandlingsplanen i det dagliga arbetet på skolan. I helgruppen arbetar vi aktivt med de frågeställningar som dyker upp under läsåret, samt utvecklar skolans främjande och förebyggande likabehandlingsarbete.

INSATS

- Trivselbarometer genomförs en gång per termin. Elever i årskurs 2, 5 och 8 svarar på en web-enkät utformad av Barn- och utbildningsförvaltningen. I slutet av vårterminen sker kartläggning av riskområden samt revidering av likabehandlingsplanen.
- Deltagarna i LBG ska ha tät och kontinuerlig kontakt med elever och vuxna på skolan för att kunna agera på ett tidigt stadium. Detta sker bl.a. genom att LBG är en stående punkt på arbetslagsträffar, samt att LBG basgrupp träffar elevrådsstyrelsen vid ett tillfälle per termin.
- LBG ska i samråd med inblandad personal i varje enskilt fall diskutera hur fallet ska handläggas.
- Rektor ska hållas informerad om LBG:s arbete. Det sker genom att LBG är en stående punkt på dagordningen på elevhälsoteamets veckomöten.
- LBG ska besitta kunskaper om kränkande behandling, dess orsaker, verkan och yttringar samt hur man arbetar med de som blir utsatta, och utsätter, i händelse av att en kränkande situation uppstår. LBG ska delta i utbildningar, konferenser mm. som rör ämnet för att hålla sig uppdaterad med kunskap och forskning som rör ämnet.
- Representant/er från LBG kan vid behov närvara vid föräldrasammankomster kring enskilda fall för att informera om sin insats.

Ansvarig: Skolkurator, socialpedagog, arbetslagsrepresentant och klassansvarig

Arbetet pågår under hela läsåret.

2. Främjande och förebyggande insatser

MOTVERKA KRÄNKANDE BEHANDLING AV ELEVER

MÅL

- Skolan ska vara en frizon vad gäller diskriminering och kränkande behandling. Skolan ska erbjuda en god utbildning i en trygg miljö.
- Alla elever och personal ska bli väl bemötta av varandra. All form av diskriminering och kränkande behandling ska direkt motverkas.
- Alla elever ska känna sig trygga på skolan
- Skolan ska ha tydliga regler och konsekvenser för att skapa en trygg och lugn lärmiljö på skolan.
- Alla elever och deras föräldrar ska känna till likabehandlingsplanen.
- Alla elever ska vara väl insatta i hur diskriminering och kränkningar kan ge sig uttryck.

UPPFÖLJNING

- Vi genomför mätningar av klasstrivsel genom "Trivselbarometer" en gång per termin. Elever i årskurs 2, 5 och 8 svarar på en web-enkät utformad av Barn- och utbildningsförvaltningen.
- En aktiv likabehandlingsgrupp (LBG) som träffas regelbundet.
- I april/maj ansvarar klassansvarig för att planen utvärderas i klassen, samt inventerar riskområden/platser som eleverna upplever kan vara negativa. Dessa riskområden/platser ska rastvärdarna ha extra uppsikt på.
- Likabehandlingsplanen följs upp, utvärderas och revideras i juni.

INSATS

- Vi bedriver ett värdegrundsarbete som hjälper eleverna att utveckla ett positivt socialt beteende.
- All form av kränkande behandling ska direkt motverkas.
- Klassansvarig har regelbundna samtal med eleverna om hur man bemöter varandra.
- All personal ska eftersträva och uppmuntra till ett gott föräldrasamarbete.
- All personal uppmuntrar elever till att använda ett trevligt språkbruk samt reagerar mot negativa jargonger.
- Vi har kompissamtal för att utveckla elevernas förståelse för hur viktigt deras agerande mot varandra är samt redskap för att lösa konflikter.
- Vi har klassrepresentanter i varje klass som arbetar med elevfrågor bl.a. i skolans elevråd.
- Vi har arbetsmaterial/metoder som används för att främja och förstärka respekten för allas lika värde, bl.a. "Våga vara Våga mötas", "Ses Offline?", "Surfa Lugnt", ReManga och MEWE.
- På T4-skolan finns ordnings- och trivselregler som ska vara väl kända.
- Elevrådet, eleverna och föräldrarna ska vara delaktiga i framtagandet av dessa regler.

- Vi har gemensamma mötesplatser för elever och personal genom att lärare och elever äter lunch tillsammans i skolans matsal, har en gemensam cafeteria för personal och elever i åk 7-9 samt åk 6 på fredagar.
- Vi har rastvärdar på alla raster under hela skoldagen och dessutom rastkul med planerade aktiviteter ledda av pedagoger.
- Skolan skapar många olika aktiviteter där elever är delaktiga och skapar något tillsammans, vilket bl.a. sker genom skolavslutningar, uppstartsdagar, sommarfest, studieresor, lägerskola, vänskapsdagar, friluftsdagar, soaré, m.m.
- Vi har nolltolerans mot klotter och skadegörelse.

Ansvarig: Rektor, klassansvarig/mentor, LBG och all skolpersonal.

Arbetet pågår under hela läsåret.

FRÄMJA OCH FÖREBYGGA LIKABEHANDLING OAVSETT KÖN

MÅL OCH UPPFÖLJNING

- Medvetenhet hos personalen i genuspedagogik och jämställdhet i skolan.
- Alla elever på skolan ska behandlas lika oberoende av kön.
- Flickor och pojkar ska ges samma förutsättningar och utvecklingsmöjligheter i alla ämnen på skolan, oberoende av kön och könsstereotypa fördomar.

INSATS

- Vi tillämpar ett normkritiskt förhållningssätt i undervisningen, vilket sker genom att lärare är medvetna om de rådande normerna och försöker att hitta exempel i undervisningen som går utanför de rådande normerna. Vidare behandlas pojkar och flickor på samma sätt oberoende av ämne för att inte förstärka manliga och kvinnliga normer.

Ansvarig: Alla lärare

- Lärare ska vara medvetna om genuspedagogik och jämställdhetsfrågor i skolan, vilket sker genom kompetensutveckling inom genuspedagogik och jämställdhet i skolan.

Ansvarig: Rektor

- Flickor och pojkar ska ha lika stort inflytande och utrymme i undervisningen. Detta sker genom att både flickor och pojkar får samma möjlighet att komma till tals vid diskussioner och samtal samt får lika mycket hjälp i sitt arbete.

Ansvarig: Alla lärare

Arbetet pågår under hela läsåret.

FRÄMJA OCH FÖREBYGGA LIKABEHANDLING OAVSETT KÖNSIDENTITET ELLER KÖNSUTTRYCK

MÅL OCH UPPFÖLJNING

- Medvetenhet hos personalen när det gäller könsöverskridande identitet eller uttryck.

- Alla elever på skolan ska behandlas lika oberoende av könsidentitet eller könsuttryck.

INSATS

- Vi tillämpar ett normkritiskt förhållningssätt i undervisningen. Detta sker genom att lärarna är medvetna om de rådande könsnormerna och försöker att hitta exempel i undervisningen som går utanför de rådande normerna och behandlar pojkar och flickor på samma sätt för att inte förstärka den rådande normen av biologiskt kön.

Ansvarig: Alla lärare

- Skolpersonal är försiktig med att dela in eleverna i grupper med flickor och pojkar. Detta sker genom att istället dela in eleverna i könsneutrala grupper som inte härleder till vilket kön man har.

Ansvarig: All skolpersonal

Arbetet pågår under hela läsåret.

FRÄMJA OCH FÖREBYGGA LIKABEHANDLING OAVSETT ETNISK TILLHÖRIGHET

MÅL OCH UPPFÖLJNING

- Alla elever ska behandlas lika oberoende av etnisk tillhörighet.
- Utveckla elevernas kunskaper om olika etniska grupper.
- Kunskap hos lärarna om interkulturell pedagogik.

INSATS

- Vi tillämpar ett normkritiskt förhållningssätt i undervisningen. Detta sker genom att lärare är medvetna om de rådande normerna och försöker hitta exempel i undervisningen som går utanför de rådande normerna och behandlar alla elever på samma sätt för att inte förstärka rådande interkulturella normer.

Ansvarig: Alla lärare

- Vi ser andra modersmål än svenska som en tillgång för eleven och uppmuntrar elever med ett annat modersmål än svenska att läsa modersmål som ämne.

Ansvarig: Rektor, alla lärare

Arbetet pågår under hela läsåret.

FRÄMJA OCH FÖREBYGGA LIKA RÄTTIGHETER OAVSETT RELIGION ELLER ANNAN TROSUPPFATTNING

MÅL OCH UPPFÖLJNING

- Alla elever på skolan ska behandlas lika oberoende av religiös tillhörighet.
- Alla elever ska ges samma förutsättningar och utvecklingsmöjligheter i alla ämnen på skolan, oberoende av religiös tillhörighet.
- Medvetenhet om olika religioner och religiösa fördomar.

INSATS

- Vi tillämpar ett normkritiskt förhållningssätt i undervisningen. Detta sker genom att lärare är medvetna om de rådande normerna och försöker hitta exempel i undervisningen som går utanför de rådande normerna och behandlar alla elever på samma sätt för att inte förstärka rådande religiösa normer.

Ansvarig: Alla lärare

- Lärare ska vara medvetna om olika religioners traditioner och uttryck, vilket sker genom kompetensutveckling inom interkulturell pedagogik och kunskaper om olika religiösa grupper.

Ansvarig: Rektor

- Alla elever oberoende av religiös tillhörighet ska ges samma möjligheter och förutsättningar att delta i skolans aktiviteter, vilket sker genom att det alltid finns aktiviteter som inte strider mot religiösa levnadsregler.

Ansvarig: Alla lärare

- Alla elever oberoende av religiös tillhörighet ska kunna delta vid skolavslutningar. I samband med skolavslutningen erbjuds en avslutningsceremoni i kyrkan, där inga konfessionella inslag förekommer.

Ansvarig: Rektor

- Alla elever oberoende av religiös tillhörighet ska kunna äta näringsriktig mat. Detta sker genom att det alltid finns alternativ mat för elever som inte äter fläsk, kött, blodmat eller andra religiösa matregler.

Ansvarig: Rektor

- Vi vill skapa förutsättningar för religiös och kulturell samexistens. Detta sker genom att tillämpa undervisningsmetoder som även betonar det gemensamma inom judendom, kristendom, islam, buddism och hinduism.

Ansvarig: Undervisande lärare i religionskunskap

Arbetet pågår under hela läsåret.

FRÄMJA OCH FÖREBYGGA LIKA RÄTTIGHETER OAVSETT FUNKTIONSNEDSÄTTNING

MÅL OCH UPPFÖLJNING

- Alla elever på skolan ska behandlas lika oberoende av funktionshinder.
- Alla elever ska ges samma förutsättningar och utvecklingsmöjligheter i alla ämnen på skolan, oberoende av funktionshinder.
- Medvetenhet om olika funktionshinder.

INSATS

- Vi tillämpar ett normkritiskt förhållningssätt i undervisningen. Detta sker genom att lärare är medvetna om de rådande normerna och försöker att hitta exempel i undervisningen som går utanför de rådande normerna och behandlar alla elever på samma sätt för att inte förstärka rådande normer kring funktionsförmåga och funktionsnedsättningar.

Ansvarig: Alla lärare

- Alla elever oberoende funktionsförmåga ska ges samma möjligheter och förutsättningar att delta i skolans aktiviteter. Detta sker genom att anpassa de gemensamma aktiviteterna så att alla kan delta oberoende funktionsförmåga.

Ansvarig: All skolpersonal

Arbetet pågår under hela läsåret.

FRÄMJA OCH FÖREBYGGA LIKA RÄTTIGHETER OAVSETT SEXUELL LÄGGNING

MÅL OCH UPPFÖLJNING

- Medvetenhet hos personalen i hur skolan förmedlar normer om sexuell läggning.
- Alla elever på skolan ska behandlas lika oberoende av sexuell läggning.
- Alla elever ska ges samma förutsättningar och utvecklingsmöjligheter i alla ämnen på skolan, oberoende av sexuell läggning.

INSATS

- Vi tillämpar ett normkritiskt förhållningssätt i undervisningen. Detta sker genom att lärare är medvetna om de rådande normerna och försöker att hitta exempel i undervisningen som går utanför de rådande normerna och behandlar alla elever på samma sätt för att inte förstärka rådande normer om heterosexualitet.

Ansvarig: All skolpersonal

Arbetet pågår under hela läsåret.

FRÄMJA OCH FÖREBYGGA LIKA RÄTTIGHETER OAVSETT ÅLDER

MÅL OCH UPPFÖLJNING

- Alla elever på skolan ska behandlas lika oberoende av ålder.
- Alla elever ska ges samma förutsättningar och utvecklingsmöjligheter i alla ämnen på skolan, oberoende av ålder.

INSATS

- Vi arbetar för att inte låta åldern på en elev styra elevens möjligheter att utvecklas inom ett ämne eller område.

Ansvarig: All skolpersonal

Arbetet pågår under hela läsåret

MOTVERKA OCH FÖRHINDRA DISKRIMINERING, TRAKASSERIER OCH SEXUELLA TRAKASSERIER

MÅL OCH UPPFÖLJNING

- Alla elever ska känna sig trygga och har rätt att inte utsättas för trakasserier, sexuella trakasserier eller annan diskriminering.
- Vi accepterar inte någon form av diskriminering, trakasserier eller sexuella trakasserier. All personal arbetar för att motverka, förhindra samt vidtar åtgärder vid behov, som syftar till att trakasserier ska upphöra.

INSATS

- Undersöka om det finns risker för diskriminering, trakasserier och sexuella trakasserier.
- Analysera orsaker till de risker och hinder som har upptäckts.
- Genomföra åtgärder för att förebygga diskriminering, trakasserier och sexuella trakasserier.
- Följa upp, dokumentera och utvärdera arbetet.

Ansvarig: Rektor, klassansvarig/mentor, LBG och all skolpersonal

Arbetet pågår under hela läsåret.

3. Kartläggning

KARTLÄGGNINGSMETODER

HUR ELEVERNA HAR INVOLVERATS I KARTLÄGGNINGEN

Trivselbarometer utförs av klassansvarig en gång i mitten på varje termin. Resultatet delges rektor och LBG.

I april/maj ansvarar klassansvarig för att likabehandlingsplanen utvärderas i klassen, samt inventerar riskområden/platser som eleverna upplever kan vara negativa.

Elevrådet utvärderar och reviderar likabehandlingsplanen i maj.

HUR PERSONALEN HAR INVOLVERATS I KARTLÄGGNINGEN

Under första skolveckan går klassansvarig igenom likabehandlingsplanen.

Mentor/klassansvarig ska följa upp och hålla planen och likabehandlingsarbetet levande under läsåret. Detta sker bl.a. genom att arbetslagen kontinuerligt uppmärksammar platser och situationer där kränkningar och/eller diskriminering kan förekomma. Återkoppling sker kontinuerligt till LBG och rektor via arbetslagsrepresentanter.

I april/maj ansvarar klassansvarig för att likabehandlingsplanen utvärderas i klassen, samt inventerar riskområden/platser som eleverna upplever kan vara negativa.

I juni utvärderas likabehandlingsplanen av personalen.

RESULTAT OCH ANALYS

Vid inventeringen har framkommit att överlag upplever eleverna sig trygga både inomhus och utomhus men vid direkt fråga kommer följande upp:

Områden som elever upplever obehagliga är:

- Fotbollsplanen
- ”Hästlekplatsen”
- Motorikbanan
- Omklädningsrummen
- Trånga passager och andra skymda platser såsom utanför lab-salar, trapphus och korridorer.

4. Utvärdering

BESKRIV HUR FJOLÅRETS PLAN HAR UTVÄRDERATS

Planen utvärderades i klasserna, i referensgruppen, av elevrådet, personal samt LBG och rektorer.

DELAKTIGA I UTVÄRDERINGEN AV FJOLÅRETS PLAN

- Klassansvarig utvärderade tillsammans med klassen planen, samt inventerar riskområden.
- På sista referensgruppsmötet under vårterminen deltog föräldrarna i utvärderingen och framtagandet av likabehandlingsplanen.
- I maj utvärderade och reviderade elevrådet planen.
- I juni utvärderade personalen planen.
- I juni utvärderades och reviderades planen av LBG och rektor

RESULTAT AV UTVÄRDERINGEN AV FJOLÅRETS PLAN

Vid inventeringen har framkommit att överlag upplever eleverna sig trygga både inomhus och utomhus men vid direkt fråga kommer följande upp:

- Fotbollsplanen
- ”Hästlekplatsen”
- Toaletterna i omklädningsrummen
- Omklädningsrummen
- Kön till matsalen
- Trånga passager och andra skymda platser såsom utanför lab-salar, trapphus och korridorer.

Platser från tidigare inventeringar som upplevts som bättre efter förra årets likabehandlingsplan och som kommer fortsätta hållas under uppsikt:

- Passagen vid slöjd och bild
- Motorikbanan
- Hallen in till gymnastiksal/omklädningsrum

ÅRETS PLAN SKA UTVÄRDERAS SENAST

2018-06-30

BESKRIV HUR ÅRETS PLAN SKA UTVÄRDERAS

- På uppstarten i augusti aktualiserar rektor planen för all personal.
- Under första skolveckan ska klassansvarig i sin klass gå igenom planen.
- På elevrådets första möte aktualiseras planen.
- På det första föräldramötet på höstterminen går klassansvarig igenom planen med föräldrarna.
- Trivselbarometer utförs av klassansvarig en gång i mitten på varje termin. Resultatet delges rektor och LBG.
- Mentor/klassansvarig ska följa upp och hålla planen och likabehandlingsarbetet levande under läsåret.

- I april/maj månad ansvarar klassansvarig för att planen utvärderas i klassen, samt inventera riskområden/platser som eleverna upplever kan vara negativa. Dessa platser dokumenteras och ligger till grund för kommande läsårs likabehandlingsplan. Dessa riskområden/platser ska rastvärdarna ha extra uppsikt över.
- På sista referensgruppsmötet under vårterminen deltar föräldrarna i utvärdering och framtagande av likabehandlingsplanen.
- I april/maj ska planen utvärderas och revideras av elevrådet
- I april/maj utvärderas planen av personalen.
- I juni revideras planen av LBG och rektor.

ANSVARIG FÖR ATT ÅRETS PLAN UTVÄRDERAS

Rektor

5. Rutiner för akuta situationer

POLICY

Det ska råda nolltolerans mot varje form av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling på T4-skolan. Det gäller både elever och vuxna.

RUTINER FÖR ATT TIDIGT UPPTÄCKA, DISKRIMINERING, TRAKASSERIER OCH KRÄNKANDE BEHANDLING

- Kartläggning/inventering av riskområden för diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och eller kränkande behandling.
- Rastvärdar och annan personal är medvetna om riskzonerna och är aktiva både inne och ute
- Rastvärdar och annan personal uppmärksammar situationer på fotbollsplanen
- Idrottslärare rör sig mellan omklädningsrum och idrottshall
- Personal är uppmärksam på samlingsplatser utanför toaletterna
- Matvärdar ska arbeta för en trivsamt miljö med god stämning i matsalen
- Rastvärdar och annan personal bland de äldre ska röra sig i korridorerna så trånga passager och undanskymda platser uppmärksammas
- Värderingsövningar
- Samarbetsövningar
- En tydlig handlingsplan att följa
- Utifrån aktuell situation föra samtal på individ och gruppnivå

PERSONAL SOM ELEVER OCH FÖRÄLDRAR KAN VÄNDA SIG TILL

- Klassansvarig och mentor
- Kurator/socialpedagog
- LBG-representant
- Rektor

RUTINER FÖR ATT UTREDA OCH ÅTGÄRDA NÄR ELEV TRAKASSERAS, KRÄNKES AV ANDRA ELEVER

VID ENSTAKA SITUATIONER:

1. Berörd personal ska ingripa och stoppa kränkningarna omedelbart och ta hand om den/dem som blivit utsatta samt snarast möjligt informera elevens mentor. Vid särskilt allvarliga situationer informeras rektor och LBG direkt.
2. Mentorn samlar information genom enskilt samtal med den utsatte och därefter med övriga inblandade med hjälp av elevens mentorer (en utredning inleds).
3. Eventuellt utrymme för försoningssamtal, även tid för uppföljningssamtal beslutas.
4. Mentorn informerar föräldrarna snarast.
5. Situationen dokumenteras av berörd personal på blankett ”*Anmälan diskriminering och/ eller kränkande behandling.pdf*” Kopia till mentor, rektor och LBG. Om ärendet avslutas och inte kräver någon vidare utredning sätter en ett kryss i rutan ”ärendet avslutas, vidare utredning ej nödvändig”
6. Rektor anmäler till huvudmannen (Barn- och utbildningsnämnden).

7. Om fortsatt utredning krävs följs ärendet upp av mentor inom två veckor och dokumenteras på blankett ”Återkoppling av anmälan diskriminering och/ eller kränkande beh.pdf” Kopia till rektor.

Blanketter finns på First Class i BUF personals dokumentskåp.

VID UPPREPADE SITUATIONER:

1. Mentorn anmäler vid upprepad kränkande behandling till LBG. LBG ansvarar för fortsatt utredning tillsammans med mentor. LBG tar ärendet till rektor/Elevhälsa.
2. LBG ska tillsammans med mentorn besluta om lämpliga åtgärder. Mentorer, klassansvariga, LBG eller annan skolpersonal är utförare av aktuella åtgärder.
3. Föräldrar till inblandade elever hålls informerade, i första hand av respektive elevs mentor.
4. LBG eller den de utser följer upp arbetet under ett par månader genom att samtala med den som utsatts och den som utsatt någon för kränkningar.
5. LBG ska hålla rektor informerad om hur ärendet utvecklar sig.
6. Om kränkningen inte upphör kallas föräldrarna till elevkonferens där eleven (som kränker) ska närvara. Rektor, och de som arbetat med elevärendet deltar och åtgärdsprogram upprättas.
7. Rektor anmäler till huvudmannen (Barn- och utbildningsnämnden), vid behov görs anmälan till socialförvaltningen eller polis av föräldrar till utsatt elev eller rektor.

Ansvarig: Mentor/klassansvarig, LBG, Rektor

RUTINER FÖR ATT UTREDA OCH ÅTGÄRDA NÄR ELEV DISKRIMINERAS, KRÄNKTS AV PERSONAL

1. Händelsen anmäls till mentor/klassansvarig, elevhälsan, LBG eller annan vuxen på skolan som eleven har förtroende för.
2. Mottagaren av anmälan anmäler omedelbart händelsen till rektor som i sin tur skyndsamt anmäler händelsen till huvudmannen på därtill avsedd blankett.
3. Vårdnadshavare informeras. Ansvarig för att detta sker är rektor.
4. Rektor ansvarar för att utredning sker. Huvudmannen har det yttersta ansvaret.
5. Separata utredningssamtal förs med samtliga berörda parter.
6. Samtalen dokumenteras.
7. Rektor ansvarar för att lämpliga åtgärder vidtas. Åtgärder som sätts in bör leda till långsiktiga lösningar.
8. Åtgärderna dokumenteras.
9. Rektor följer upp ärendet med elev och vårdnadshavare.

Ansvarsförhållande: LBG, Rektor

RUTINER FÖR ATT UTREDA OCH ÅTGÄRDA NÄR PERSONAL KRÄNKTS AV ELEV

1. Om skolpersonal känner sig kränkt av någon elev vänder sig denne till rektor.
2. Rektor kontaktar vårdnadshavare för att informera om vad som har hänt. Rektor eller av denne utsedd person vidtar en utredning.

3. Båda parter skall beredas möjlighet till samtal med varandra. Detta samtal kan ske enskilt, tillsammans med föräldrar, rektor eller annan vuxen utifrån parternas önskemål och ärendets art.
4. Uppföljning av ärendet görs inom tre veckor. Om kränkning fortsätter behandlas ärendet på en elevkonferens dit parterna kallas.
5. Rektor ansvarar för att åtgärder vidtas.
6. Dokumentation görs och förvaras hos rektor och LBG. Rektors uppgift är att bevaka att man möts som jämställda parter och att konflikten får en varaktig lösning.

Ansvarsförhållande: Rektor, LBG

6. Kontaktpersoner

LBG :

Camilla Wik, kurator/socialpedagog, 0451-26 76 68

Camilla Hallin, skolsköterska 0451-26 72 56

REKTOR:

Bodil Tingvar Boo, 0451-26 72 50

Rektor T4-Montessori

Jane Fälth, 0451-26 76 26

Bitr. rektor T4-Montessori

ARBETSLAGSREPRESENTANTER:

Fritids Joakim Jönsson, Peter Andersson

F-3M Pia-Karin Gydell

4-6M Elin Olsson

7-9M Johanna Karsten

LIS Cecilia Svärd

7. Definitioner

Definitionerna är hämtade ur Skolverkets allmänna råd ”Arbete mot diskriminering och kränkande behandling”. Dessa grundar sig på bestämmelser i skollagen, diskrimineringslagen och förordningen.

INNEBÖRDEN AV DISKRIMINERING, TRAKASSERIER OCH KRÄNKANDE BEHANDLING:

Kränkande behandling är ett uppträdande som, utan att vara diskriminering, kränker barns eller elevers värdighet.

Trakasserier och kränkande behandling kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. De kan vara synliga och handfasta likväl som dolda och subtila. De kan utföras inte bara direkt i verksamheten utan även via exempelvis telefon och internet. Kränkande behandling kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande.

DET ÄR VIKTIGT ATT OBSERVERA ATT DEFINITIONEN AV KRÄNKANDE BEHANDLING ALLTID UTGÅR FRÅN DEN ENSKILDE SOM KÄNNER SIG KRÄNKT.

En *kränkning* har ägt rum *när en person känner sig kränkt*. Att kränka någon kan t ex vara att:

- Nedsättande tillmälen verbalt samt via lappar, klotter, sms, sociala medier, etc.
- Filma/fota någon mot någons vilja
- Sprida rykten och/eller bilder/filmer
- Trakassera fysiskt och/eller verbalt
- Förlöjliga eller vara nedvärderande
- Sexuella trakasserier, tex, tafsar eller ovälkomna sexuella anspelningar
- Anmärka negativt på frisyr, kläder, utseende, etnicitet, osv
- Baktala en person
- Frysa ut någon genom blickar eller inte tala med en person
- Gömma saker
- Kränka med kroppsspråk (göra grimaser och miner, himla med ögonen, kasta menande blickar, sucka, tystna, vända ryggen till, inte svara på tilltal, behandla någon som luft)
- Hota
- Härma
- Håna och hänskratta
- Kommentera allt den utsatte gör eller säger
- Retas
- Skriva illa om någon
- Slå, knuffa, ”råka knuffa” eller sätta krokben
- Viska

Ovanstående punkter förekommer då och då utan att någon känner sig kränkt. Det gäller då för den vuxne att vara tydlig med varför det kan vara olämpligt att utsätta kamrater verbalt eller fysiskt på detta sätt.

Ungdomar/elever hamnar givetvis i konflikter och dessa kan ta sig olika uttryck. I vissa fall kan det vara nödvändigt att vuxna ingriper, för att ge eleverna redskap för att lösa/hantera en konflikt. Skolan ska ta signaler om kränkande behandling på allvar och inse att känslan av detta är subjektiv. Handlingsplan mot kränkande behandling ska vara ett levande dokument, som alla personalgrupper ska ha kännedom om.

Det ska också råda en stark medvetenhet om att kränkande behandling inte bara förekommer mellan elever, utan kan också ske mellan vuxna och vuxna och mellan vuxna och barn.

Om ett barn känner sig kränkt av vuxen anmäls detta till rektor eller LBG. Rektor ansvarar för detta arbete. All personal som arbetar i skolan har ett stort ansvar att stoppa all form av kränkande behandling, på ett tidigt stadium. Detta för att inte kränkingsliknande situationer ska uppstå.

Mobbning är en form av kränkande behandling eller trakassering som innebär en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag. (Begreppet förekommer inte längre i författningarna men används fortfarande i några kommentarer i Allmänna råd.)

HÄR FÖLJER DEFINITIONER OCH BEGREPP UR ALLMÄNNA RÅD ”ARBETET MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING”

Följande definitioner och begrepp används i de allmänna råden och är bland annat hämtade från diskrimineringslagen, skollagen och propositionen Ett starkare skydd mot diskriminering (prop. 2007/08:95).

En person är skyddad mot diskriminering utifrån de i diskrimineringslagen angivna *diskrimineringsgrunderna*. De sju *diskrimineringsgrunderna* är kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning och ålder.

Direkt diskriminering innebär att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av Diskrimineringsgrunderna.

Man kan också i vissa fall diskriminera genom att behandla alla lika, så kallad *indirekt diskriminering*. Med detta menas att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som i praktiken missgynnar ett barn eller en elev av skäl som har samband med en viss diskrimineringsgrund, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte.

Med begreppet *likabehandling* menas att alla barn eller elever ska behandlas så att de har lika rättigheter och möjligheter oavsett någon diskrimineringsgrunderna. Det innebär dock inte alltid att alla barn och elever ska behandlas lika, se indirekt diskriminering.

Trakasserier innebär ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Sexuella trakasserier innebär ett handlande av sexuell natur som kränker någons värdighet. Sexuella trakasserier behöver inte ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Med diskrimineringsgrunden *könsöverskridande identitet eller uttryck* menas att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön. Med diskrimineringsgrunden *etnisk tillhörighet* menas nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Med *funktionsbinder* menas varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

Med *sexuell läggning* menas homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Med *kränkande behandling* menas ett uppträdande som utan att ha samband med någon diskrimineringsgrund kränker ett barns eller en elevs värdighet.